

Projektgruppen för RMI – Fördjupad analys

”Regionala matchningsindikatorer – Fördjupad analys”: Anteckningar från workshop den 4 maj

Den 4 maj 2017 hölls den andra workshoppen i analysprojektet om regionala matchningsindikatorer. Projektgruppen presenterade preliminära resultat inom områdena teknik, pedagogik och vård, med fokus på utbildningsgrupperna gymnasieingenjörer, eftergymnasialt datautbildade, yrkesläroverutbildade, övriga utbildade inom pedagogik, samt vård- och omsorgsutbildade. Under ett särskilt dialogpass diskuterade workshopdeltagarna sedan de olika resultaten utifrån egna erfarenheter och perspektiv. Anteckningarna nedan skiljer mellan idéer som relativt lätt går att omvandla till nya statistiska analyser, och mer allmän input som går att använda i analys och slutrapport. Sist i dokumentet redovisas även ett antal idéer som kom upp när det gäller framtida utveckling av de regionala matchningsindikatorerna.

Område teknik – gymnasieingenjörutbildade

Möjliga analysspår

- Undersöka regionala skillnader i yrkesstruktur
- I och med att YH-utbildningar till viss del ersatt/ersätter gymnasieingenjörerna, borde kanske utbildningsgruppen 55X *Övrig utbildning inom teknik och tillverkning*, undersökas parallellt

Allmän input

- Många andra utbildningar som konkurrerar med gymnasieingenjörerna!
- Gångbarheten av en gymnasieingenjörutbildning kan vara beroende av hur omfattande strukturomvandlingen varit i länen.
- Var är det tänkt att T4:orna ska arbeta – inom vilka branscher och yrken? I relation till vilka behov skapades utbildningen?
- Det som en gång gjorde gymnasieingenjörutbildningen bra var att den anpassades till de lokala företagens behov. Hur är det idag, är T4 formad efter den lokala arbetsmarknaden? Vilken samverkan har skett och sker med de regionala arbetsmarknaderna?

Teknik – datautbildade

Möjliga analysspår

- Vad beror den minskade förvärvsgraden på?
- Undersöka matchad förvärvsgrad efter kön på regional nivå
- Undersöka matchning i relation till examensår?
- Undersöka den matchade förvärvsgraden bland yngre också/istället.
- Jämföra den matchade förvärvsgraden bland eftergymnasialt datautbildade med den bland eftergymnasialt utbildade istället för bland samtliga.
- Växla perspektiv och undersöka yrkesmatchningen, dvs. andelen med rätt utbildning inom olika datayrken istället.
- Många företag, såsom Ericsson har dragit ner på antalet personal, märks det i statistiken?

Allmän input

- Skillnad med brist på spetskompetens vs. brist på datautbildade generellt
- Även inkludera bemanningsbranschen i analysen

Område pedagogik

Möjliga analysspår

- Redovisa vilka ämnesinriktningar som finns inom gruppen yrkeslärarutbildade.
- Rama in förutsättningarna: Hur och när utbildar sig den genomsnittliga yrkesläraren? Hur ser åldersstrukturen ut? Vilka utbildningsanordnare finns? Hur ser yrkeslivet ut? Kartlägga utbildningsformens historia (har utbildningsformen en annan bakgrund än mer konventionella lärarutbildningar?)
- Undersöka varför antalet utbildade inom olika lärargrupper minskade år 2009.
- I vilken utsträckning har gymnasiereformen Gy11, som innebar ett minskat antal elever på de praktiska programmen, påverkat antalet yrkeslärare?
- 14P – Vad jobbar man med; vilka yrken har man?
- Överlag bryta statistiken efter kön.
- Specifikt: Inom vilka yrken jobbar de kvinnliga yrkeslärarna som inte är matchade?

- Vilken roll spelar löneskillnader mellan yrket och yrkeslärarrollerna i de stora "sekundärbranscherna" för olika grupper?
- Växla matchningsperspektiv även här: Hur många yrkeslärare har en yrkeslärarutbildning?

Allmän input

- Nyanlända som inte är folkbokförda finns med i skolornas behov/efterfrågan på utbildad personal, men inte i statistiken över folkbokförda i olika åldrar.

Område vård: Vård- och omsorgsutbildade

Möjliga analysspår

- Hur hög är andelen utlandsfödda bland de vård- och omsorgsutbildade?
- Undersöka matchad förvärvsgrad efter kön och region
- Förvärvsarbetande VO-utbildade har minskat i flertalet regioner men samtidigt finns det skillnader i hur sysselsättnings- och matchningsgraden utvecklats. I vissa regioner (ex. Jämtland) har den ökat och i andra (Jönköping och Skåne) har den försämrats. Hypotesen är att det beror på hur åldersstrukturen ser ut för VO-utbildade i de olika regionerna.
- Undersöka jobbinflöden/jobbyten: Intressant att se om det finns skillnader i personalomsättning i vårdgrupperna relativt andra utbildnings-/yrkesgrupper.
- Hur ser utbildningsflödena ut i regionerna? Antalet som flyttar in/ut med utbildningen, antalet som examineras inom regionen?
- Hur vanligt det är att VO-utbildade lämnar arbetslivet tidigare relativt andra gymnasiala yrkesutbildningar? Och går det att undersöka hur många timmar man i genomsnitt arbetar relativt andra grupper (tjänstgöringsgrad)?
- I vilken utsträckning har de vård- och omsorgsutbildade utbildats på Komvux och i arbetsmarknadsutbildningar? (Går att undersöka med hjälp av variabeln "Källkod". Till viss del kompliceras svaret dock av Utbildningsregistret visar högsta utbildning och inte senaste utbildning, vilket gör att en del Komvux- och AF-utbildningar kan döljas.)
- Rekryteringsunderlaget till VO-utbildningarna är i många fall begränsat, till exempel på grund av små ungdomskullar och konkurrens med andra utbildningsgrupper. Går det att

undersöka tidigare utbildningar hos de som tagit en VO-examen för att få en bättre uppfattning om rekryteringsbasen?

Allmän input

- Invandrade som läser en vård- och omsorgsutbildning kan behöva hoppa av utbildningen för att istället jobba, på grund av att det krävs för tillfälliga uppehållstillstånd
- Socialstyrelsen har kommit med rekommendationer/riktlinjer kring poängantal
- Värmland: Tydligt att efterfrågan har ökat de två senaste åren
- I praktiken löses tillgångsproblem med arbetsdelning och "hierarkisering" inom verksamheterna, t.ex. med "servicevärdar"
- Behov av att fokusera mer på digitaliseringens möjligheter. Hypotesen är att mer välfärdsteknologier kan frigöra arbetade timmar och därmed dämpa det framtida behovet av vårdpersonal.
- Olika slags rekryteringsproblem när det gäller fasta tjänster vs. t.ex. sommarvikarier

Allmän input till samtliga områden

- Skillnad på könsfördelning inom utbildningssystemet och könsfördelning på arbetsmarknaden: Det räcker inte att könsfördelningen i utbildningssystemet blir jämnare, om "det underrepresenterade könet" ändå inte stannar kvar inom yrket/branschen. Märks på lägre matchade förvärvsgrader inom många utbildningsgrupper.
- Viktigt är att fundera på dag- och nattbefolkning för att se om det finns en reserv även där
- Examinerade och nybörjare på utbildningarna: Går det att samköra dessa indikatorer för att se på genomströmningen?
- Undersöka "övrigrupperna": Vilka yrken finns de inom idag?
- Örebro har prövat att analysera om det finns något samband mellan skev genusstruktur och matchningsgrad. Detta kan vara intressant att vi utvecklar generellt för samtliga utbildningsgrupper som studeras i projektet.

Om rapporten

- I form av lathundar visa hur vi tog fram olika bilder och material från RMI men även andra källor
- Bra om rapporten innehåller tydliga vägledningar om hur man tar fram den statistik som visas i rapporten
- Viktigt att påpeka att statistiken måste sättas in i ett bredare perspektiv och kanske även kompletteras med mer kvalitativa metoder.

Möjlig framtida RMI-utveckling

- Lägga in mer yrkesstatistik i RMI – i synnerhet vilka yrken som de omatchade har
- Lägga in andra åldersintervaller, t.ex. 25–68 år i och med pensionsåldern flyttas uppåt. Även visa förvärvsgraden hos 68+.
- Finns fakta om kompetensutvecklingsinsatser på företag och i offentlig sektor som kan läggas till i matchningsindikatorerna? Medel?
- Önskemål om att få statistiken även på FA-regionnivå